

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 16. februarja 2012*

„Informacijska družba — Avtorska pravica — Internet — Ponudnik storitev gostovanja — Obdelava informacij, ki so shranjeni na platformi spletnega socialnega omrežja — Vzpostavitev sistema filtriranja teh informacij zaradi preprečitve dajanja datotek na voljo, kar bi pomenilo kršitev avtorskih pravic — Neobstoj splošne obveznosti nadzora shranjenih informacij“

V zadevi C-360/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgija) z odločbo z dne 28. junija 2010, ki je prispela na Sodišče 19. julija 2010, v postopku

Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)

proti

Netlog NV,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), R. Silva de Lapuerta, sodnica, G. Arestis in D. Šváby, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. julija 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Belgische Vereniging van Auteurs Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM), B. Michaux, F. de Visscher in F. Brison, odvetniki,
- za Netlog NV P. Van Eecke, odvetnik,
- za belgijsko vlado T. Materne in J.-C. Halleux, zastopnika,
- za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,
- za nizozemsko vlado C. Wissels, zastopnica,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za vlado Združenega kraljestva S. Ossowski, zastopnik,
- za Evropsko komisijo A. Nijenhuis in J. Samnadda, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago direktiv:
 - 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399);
 - 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230);
 - 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32);
 - 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355) in
 - 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) (v nadaljevanju: SABAM) in družbo Netlog NV (v nadaljevanju: družba Netlog), ki je upravljavec spletnega socialnega omrežja, v zvezi z obveznostjo te družbe, da vzpostavi sistem za filtriranje podatkov, ki so shranjeni na njeni platformi, zaradi preprečitve dajanja datotek na voljo, kar bi pomenilo kršitev avtorskih pravic.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2000/31

- 3 V uvodnih izjavah 45, 47 in 48 Direktive 2000/31 je navedeno:
 - „(45) Omejitve odgovornosti posrednih ponudnikov storitev, določene v tej direktivi, ne posegajo v možnost izdajanja sodnih odredb; te odredbe so lahko sodne ali upravne, ki zahtevajo ustavitev ali preprečitev vseh kršitev, vključno z odstranitvijo nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih;

[...]

- (47) Države članice ponudnikom storitev ne morejo predpisati splošnih obveznosti glede nadzora; to se ne nanaša na nadzorne obveznosti v posebnih primerih in zlasti ne posega v odredbe, ki jih sprejmejo nacionalni organi skladno z nacionalno zakonodajo;
- (48) Ta direktiva ne posega v možnost, da države članice od ponudnikov storitev, ki hranijo podatke od prejemnikov storitev, zahtevajo, da postopajo s skrbnostjo, ki jo je od njih razumljivo pričakovati in je določena v nacionalnem pravu, tako da odkrijejo in preprečijo nekatere oblike nezakonitih dejavnosti“.

4 Člen 14 Direktive 2000/31, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

- a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek, ali
- b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

2. Odstavek 1 se ne uporabi, če prejemnik storitve ukrepa v okviru pooblastil ali pod nadzorom ponudnika.

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

5 Člen 15 Direktive 2000/31 določa:

„1. Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.

2. Države članice lahko določijo, da morajo ponudniki storitev informacijske družbe nemudoma obvestiti pristojne organe o domnevnih nezakonitih dejavnostih ali podatkih prejemnikov njihove storitve ali da morajo pristojnim organom na zahtevo sporočiti podatke, na podlagi katerih je možno identificirati prejemnike njihove storitve, s katerimi so sklenili dogovore o shranjevanju.“

Direktiva 2001/29

6 V uvodnih izjavah 16 in 59 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(16) [...] Ta direktiva naj se izvaja v časovnem obdobju, podobnem kot pri [Direktivi 2000/31], saj le-ta podaja usklajen okvir načel in predpisov, ki med drugim zadevajo pomembne dele te direktive. Ta direktiva ne vpliva na določbe, ki se nanašajo na odgovornost v [navedeni direktivi].

[...]

(59) Še posebej v digitalnem okolju se storitve posrednikov lahko v čedalje večji meri uporabljajo s strani tretjih strank pri kršitvah. V mnogih primerih so takšni posredniki v najboljšem položaju, da odpravijo kršitve. Tako naj imajo imetniki pravic brez vpliva na razpoložljive sankcije in pravna sredstva možnost vložitve tožbe za opustitev dejanja proti posredniku, ki v omrežju prenese kršitev tretje stranke nad varovanim delom ali drugo vsebino. Ta možnost naj bo na razpolago tudi, kadar so dejanja posrednika izvzeta po členu 5. Pogoji in načini, povezani s tožbo za opustitev dejanja, morajo biti prepuščeni nacionalni zakonodaji držav članic.“

7 Člen 3(1) Direktive 2001/29 določa:

„Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.“

8 Člen 8 te direktive določa:

„1. Države članice predvidijo ustrezne sankcije in pravna sredstva v zvezi s kršitvami pravic in obveznosti, ki jih določa ta direktiva, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se ta sankcije in pravna sredstva uporabljajo. Takšne sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

[...]

3. Države članice zagotovijo, da imetniki pravic lahko zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporabljajo tretja stranka in s tem krši avtorske ali sorodne pravice.“

Direktiva 2004/48

9 V uvodni izjavi 23 Direktive 2004/48 je navedeno:

„Brez poseganja v katere koli druge ukrepe, postopke in pravna sredstva morajo imeti imetniki pravice možnost vložitve zahtevka na opustitev dejanja proti posredniku, katerega storitve tretja stranka uporablja za kršitev pravice industrijske lastnine imetnika pravice. Pogoje in postopke v zvezi s takimi sodnimi odredbami je treba prepustiti nacionalni zakonodaji držav članic. Glede kršitev avtorske in sorodnih pravic je celovita raven uskladitve že dosežena v Direktivi [2001/29]. Zato ta direktiva ne bi smela vplivati na člen 8(3) Direktive [2001/29].“

10 Člen 2(3) Direktive 2004/48 določa:

„Ta direktiva ne vpliva na:

a) določbe Skupnosti, ki urejajo materialno pravo intelektualne lastnine, Direktivo 95/46/ES [...] ali Direktivo 2000/31/ES na splošno in zlasti na člene [od] 12 do 15 Direktive 2000/31/ES;

[...]“

11 Člen 3 Direktive 2004/48 določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvrtačilni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo.“

12 Člen 11, tretji stavek, Direktive 2004/48 določa:

„Države članice zagotovijo tudi, da imajo imetniki pravic možnost vložiti zahtevo za sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka za kršitev pravice intelektualne lastnine, brez poseganja v člen 8(3) Direktive [2001/29].“

Nacionalno pravo

13 Člen 87(1), prvi in drugi pododstavek, zakona z dne 30. junija 1994 o avtorski in sorodnih pravicah (*Belgisch Staatsblad* z dne 27. julija 1994, str. 19297) določa:

„Predsednik sodišča prve stopnje [...] ugotovi obstoj in odredi prenehanje vsakršne kršitve avtorske ali sorodne pravice.

Lahko tudi izda odredbo o prenehanju kršitve zoper posrednike, katerih storitve uporablja tretja oseba za kršitev avtorske ali sorodne pravice.“

14 S členoma 20 in 21 zakona z dne 11. marca 2003 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe (*Belgisch Staatsblad* z dne 17. marca 2003, str. 12962) sta bila v nacionalno pravo prenesena člena 14 in 15 Direktive 2000/31.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

15 SABAM je družba za upravljanje, ki zastopa avtorje, skladatelje in založnike glasbenih del. Iz tega naslova je njena naloga zlasti izdajanje dovoljenj za uporabo njihovih varovanih del s strani tretjih oseb.

16 Družba Netlog upravlja platformo spletnega socialnega omrežja, v katerem vsaka oseba, ki se vanj vpiše, prejme svoj del omrežja, imenovan „profil“, ki ga lahko sama izpolni in je dostopen po vsem svetu.

17 Glavna naloga te platforme, ki jo vsak dan uporablja več deset milijonov oseb, je oblikovanje virtualnih skupnosti, znotraj katerih lahko uporabniki medsebojno komunicirajo in tako sklepajo prijateljstva. Uporabniki lahko v svojem profilu med drugim pišejo dnevnik, navedejo kaj počnejo za razvedrilo in kaj jim je všeč, pokažejo, kdo so njihovi prijatelji, objavijo osebne fotografije ali odlomke videoposnetkov.

18 SABAM pa je menil, da omrežje, ki je v lasti družbe Netlog, vsem uporabnikom spleta omogoča, da prek svojega profila uporabljajo glasbena in avdiovizualna dela iz repertoarja SABAM, saj so ta dela dana na voljo javnosti tako, da imajo drugi uporabniki navedenega omrežja dostop do njih, in to brez dovoljenja SABAM, in ne da bi družba Netlog iz tega naslova plačala nadomestilo.

19 SABAM se je februarja 2009 obrnil na družbo Netlog zaradi sklenitve dogovora o tem, da bi mu družba Netlog plačevala nadomestilo za uporabo njegovega repertoarja.

20 SABAM je z dopisom z dne 2. junija 2009 družbo Netlog pozval, naj se zaveže, da brez njegovega soglasja javnosti prek svojega portala ne bo več omogočala dostopa do glasbenih in avdiovizualnih del iz njegovega repertoarja.

- 21 SABAM je 23. junija 2009 zoper družbo Netlog pri predsedniku rechtbank van eerste aanleg te Brussel vložil opustitveno tožbo na podlagi člena 87(1) zakona z dne 30. junija 1994 o avtorski in sorodnih pravicah, pri čemer je zlasti zahteval, naj družbi Netlog naloži takojšnje prenehanje vsakršnega nezakonitega dajanja na voljo glasbenih in avdiovizualnih del iz repertoarja SABAM, sicer naj za vsak dan zamude plača denarno kazen 1 000 EUR.
- 22 Družba Netlog je v zvezi s tem menila, da bi ugoditev tožbi, ki jo je vložil SABAM, povzročila splošno obveznost nadzora, kar je prepovedano s členom 21(1) zakona z dne 11. marca 2003 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, s katerim je bil v nacionalno pravo prenesen člen 15(1) Direktive 2000/31.
- 23 Družba Netlog je poleg tega menila, čemur SABAM ni ugovarjal, da bi lahko ugoditev taki tožbi povzročila, da se ji odredi, da za vse svoje stranke *in abstracto* in preventivno na lastne stroške in časovno neomejeno vzpostavi sistem za filtriranje večine podatkov, shranjenih v njenih strežnikih, zato da se ugotovi, katere so elektronske datoteke, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, v zvezi s katerimi SABAM trdi, da ima pravice, in tako preprečiti izmenjavo teh del.
- 24 Vendar bi vzpostavitev takega sistema za filtriranje verjetno povzročila, da bi bilo treba osebne podatke predložiti v obdelavo, ki mora biti v skladu z določbami prava Unije o varstvu osebnih podatkov in tajnosti komunikacij.
- 25 V teh okoliščinah je rechtbank van eerste aanleg te Brussel prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali direktivi 2001/29 in 2004/48 v povezavi z direktivami 95/46, 2000/31 in 2002/58 ob razlagi zlasti glede na člena 8 in 10 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin [podpisane v Rimu 4. novembra 1950] dopuščata državam članicam, da nacionalnemu sodišču, ki odloča v postopku v glavni stvari na podlagi ene same zakonske določbe, ki določa: ‚[Nacionalno sodišče] lahko izda odredbo o prenehanju kršitev tudi zoper posrednike, katerih storitve uporablja tretja oseba za kršitev avtorske ali sorodne pravice‘, dovolijo, da ponudniku storitev gostovanja odredi, da na lastne stroške in časovno neomejeno za vse svoje stranke *in abstracto* in preventivno vzpostavi sistem za filtriranje večine informacij, shranjenih v njegovih strežnikih, oziroma elektronske zbirke v teh strežnikih, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, v zvezi s katerimi SABAM trdi, da ima pravice, in tako prepreči izmenjavo teh del?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 26 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba direktive 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 in 2002/58, razlagane ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, razlagati tako, da nasprotujejo temu, da nacionalno sodišče ponudniku storitev gostovanja odredi vzpostavitev sistema filtriranja
- informacij, ki so jih uporabniki teh storitev shranili v njegovih strežnikih;
 - ki se uporabi brez razlikovanja za vse njegove uporabnike;
 - preventivno;
 - na njegove izključne stroške in
 - časovno neomejeno,

s katerim je mogoče opredeliti elektronske datoteke, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice intelektualne lastnine, zato da bi se onemogočilo dajanje navedenih del na voljo javnosti, kar pomeni kršitev avtorske pravice (v nadaljevanju: sporni sistem za filtriranje).

- 27 Najprej, glede tega ni sporno, da upravljavec platforme spletnega socialnega omrežja, kakršen je družba Netlog, v svojih strežnikih shranjuje informacije, ki jih v zvezi s svojimi profili dajo uporabniki te platforme, in da je tako ponudnik storitev gostovanja v smislu člena 14 Direktive 2000/31.
- 28 Dalje, spomniti je treba, da lahko imetniki pravic intelektualne lastnine v skladu s členom 8(3) Direktive 2001/29 in členom 11, tretji stavek, Direktive 2004/48 zahtevajo sodno odredbo proti upravljavcem platform spletnih socialnih omrežij, kakršen je družba Netlog, ki delujejo kot posredniki v smislu navedenih določb, saj lahko uporabniki teh platform njihove storitve uporabljajo za kršenje pravic intelektualne lastnine.
- 29 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja, da mora pristojnost, ki je v skladu s temi določbami podeljena nacionalnim sodiščem, tem sodiščem omogočiti, da tem posrednikom naložijo sprejetje ukrepov, ki se ne nanašajo le na prenehanje kršitev pravic intelektualne lastnine, ki so že bile storjene z uporabo njihovih storitev informacijske družbe, temveč tudi na preprečevanje nadaljnjih kršitev (glej sodbo z dne 24. novembra 2011 v zadevi Scarlet Extended, C-70/10, ZOdl., str. I-11959, točka 31).
- 30 Nazadnje, iz navedene sodne prakse izhaja, da spadajo podrobna pravila o sodnih odredbah, ki jih morajo države članice sprejeti na podlagi navedenih členov 8(3) in 11, tretji stavek, kot so podrobna pravila o pogojih, ki morajo biti izpolnjeni, in o postopku, ki ga je treba uporabiti, v nacionalno pravo (glej zgoraj navedeno sodbo Scarlet Extended, točka 32).
- 31 Ta pravila, ki so jih uvedle države članice, in njihova uporaba s strani nacionalnih sodišč pa morajo biti skladni z omejitvami iz direktiv 2001/29 in 2004/48 ter pravnih virov, na katere ti direktivi napotujeta (glej zgoraj navedeno sodbo Scarlet Extended, točka 33).
- 32 Tako v skladu z uvodno izjavo 16 Direktive 2001/29 in členom 2(3)(a) Direktive 2004/48 navedena pravila ne morejo vplivati na določbe Direktive 2000/31, natančneje, na njena člena 12 in 15 (glej zgoraj navedeno sodbo Scarlet Extended, točka 34).
- 33 Zato se morajo s temi pravili zlasti spoštovati člen 15(1) Direktive 2000/31, ki nacionalnim organom prepoveduje sprejetje ukrepov, s katerimi bi bila ponudniku storitev gostovanja naložena obveznost splošnega nadzora podatkov, ki jih shranjuje (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Scarlet Extended, točka 35).
- 34 V zvezi s tem je Sodišče že presodilo, da se taka prepoved nanaša med drugim na nacionalne ukrepe, s katerimi bi bilo posrednim ponudnikom, kot je ponudnik storitev gostovanja, naloženo, da dejavno nadzirajo vse podatke vseh strank, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine. Poleg tega taka obveznost splošnega nadzora ne bi bila skladna s členom 3 Direktive 2004/48, ki določa, da so ukrepi, na katere se nanaša ta direktiva, pravični in sorazmerni ter da niso pretirano dragi (glej zgoraj navedeno sodbo Scarlet Extended, točka 36).
- 35 V teh okoliščinah je treba preučiti, ali odredba iz postopka v glavni stvari, s katero je bilo ponudniku storitev gostovanja naloženo, da vzpostavi sporni sistem za filtriranje, temu ponudniku storitev gostovanja nalaga, da v okviru tega sistema dejavno nadzira vse podatke vseh strank, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine.

- 36 V zvezi s tem ni sporno, da bi vzpostavitev sistema za filtriranje pomenila:
- da ponudnik storitev gostovanja najprej znotraj vseh datotek, ki so jih v njegovih strežnikih shranili vsi uporabniki njegovih storitev, identificira datoteke, ki bi lahko vsebovale dela, o katerih imetniki pravic intelektualne lastnine trdijo, da imajo v zvezi z njimi pravice;
 - da nato določi, katere od teh datotek so shranjene in so nezakonito dane na voljo javnosti, in
 - da nazadnje onemogoči dajanje datotek, ki jih je opredelil kot nezakonite, na voljo.
- 37 Tako bi tak preventiven nadzor terjal dejavno opazovanje datotek, ki so jih uporabniki shranili pri zadevnem ponudniku storitev gostovanja, in bi se nanašal na skoraj vse tako shranjene podatke uporabnikov storitev tega ponudnika (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 39).
- 38 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da odredba, s katero je bilo ponudniku storitev gostovanja naloženo, da vzpostavi sporni sistem za filtriranje, temu ponudniku storitev gostovanja nalaga, da dejavno nadzira skoraj vse podatke, ki se nanašajo na vse uporabnike njegovih storitev, da bi se preprečila kakršna koli prihodnja kršitev pravic intelektualne lastnine. Iz tega izhaja, da bi bilo z navedeno odredbo temu ponudniku storitev gostovanja naloženo, da zagotovi splošen nadzor, ki je na podlagi člena 15(1) Direktive 2000/31 prepovedan (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 40).
- 39 Za presojo skladnosti te odredbe s pravom Unije je poleg tega treba upoštevati zahteve, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, kot so te, ki jih je navedlo predložitveno sodišče.
- 40 V zvezi s tem je treba spomniti, da je namen odredbe iz postopka v glavni stvari zagotovitev varstva avtorskih pravic, ki spadajo med pravice intelektualne lastnine in ki bi utegnile biti kršene zaradi narave in vsebine nekaterih informacij, ki so shranjene in dane na voljo javnosti prek storitve, ki jo zagotavlja ponudnik storitev gostovanja.
- 41 Nedvomno je varstvo pravic intelektualne lastnine določeno v členu 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina). Toda niti iz te določbe niti iz sodne prakse Sodišča ne izhaja, da je ta pravica nedotakljiva in da mora biti zato njeno varstvo absolutno (zgoraj navedena sodba *Scarlet Extended*, točka 43).
- 42 Kot je namreč razvidno iz točk od 62 do 68 sodbe z dne 29. januarja 2008 v zadevi *Promusicae* (C-275/06, ZOdl., str. I-271), je treba varstvo temeljne lastninske pravice, katere del so pravice intelektualne lastnine, uravnotežiti z varstvom drugih temeljnih pravic.
- 43 Natančneje, iz točke 68 navedene sodbe izhaja, da so nacionalni organi in nacionalna sodišča pristojni, da v okviru ukrepov, ki so sprejeti za varstvo imetnikov avtorskih pravic, zagotovijo pravično ravnotežje med varstvom te pravice in varstvom temeljnih pravic oseb, na katere taki ukrepi vplivajo.
- 44 Tako morajo v okoliščinah, kot so te iz postopka v glavni stvari, nacionalni organi in nacionalna sodišča med drugim zagotoviti pravično ravnotežje med varstvom pravice intelektualne lastnine, do katerega so upravičeni imetniki avtorskih pravic, in varstvom svobode gospodarske pobude, do katerega so upravičeni gospodarski subjekti, kot so ponudniki storitev gostovanja, na podlagi člena 16 Listine (glej zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 46).

- 45 V postopku v glavni stvari pa odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje vključuje opravljanje – v interesu teh imetnikov – nadzora vseh ali večine informacij, ki so shranjene pri zadevnem ponudniku storitev gostovanja, pri čemer je ta nadzor časovno neomejen in se nanaša na vse prihodnje kršitve ter ne vključuje le obveznosti varstva obstoječih del, temveč tudi del, ki ob vzpostavitvi tega sistema še niso bila ustvarjena.
- 46 Tako bi taka odredba povzročila hudo kršitev svobode gospodarske pobude zadevnega ponudnika storitev gostovanja, saj bi bila z njo naložena obveznost vzpostavitve zapletenega in dragega informacijskega sistema, ki bi bil vzpostavljen za stalno in na njegove lastne stroške, kar bi bilo poleg tega v nasprotju s pogoji, določenimi v členu 3(1) Direktive 2004/48, na podlagi katerega se zahteva, da ukrepi za zagotovitev spoštovanja pravic intelektualne lastnine niso nepotrebno zapleteni in dragi (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 48).
- 47 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je treba šteti, da odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje ne izpolnjuje zahteve, da je treba zagotoviti pravično ravnotežje med varstvom pravice intelektualne lastnine, do katerega so upravičeni imetniki avtorskih pravic, in varstvom svobode gospodarske pobude, do katerega so upravičeni gospodarski subjekti, kot so ponudniki storitev gostovanja (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 49).
- 48 Poleg tega učinki navedene odredbe niso omejeni na zadevnega ponudnika storitev gostovanja, saj utegnejo biti s spornim sistemom za filtriranje kršene tudi temeljne pravice uporabnikov storitev tega ponudnika storitev gostovanja, in sicer njihova pravica do varstva osebnih podatkov ter svoboda sprejemanja in širjenja vesti, ki sta varovani na podlagi členov 8 in 11 Listine.
- 49 Po eni strani bi namreč odreditev vzpostavitve spornega sistema za filtriranje pomenila opredelitev, sistematično analizo in obdelavo informacij, ki se nanašajo na profile, ki so jih uporabniki socialnega omrežja ustvarili v tem omrežju, pri čemer so informacije v zvezi s temi profili varovani osebni podatki, saj načeloma omogočajo identifikacijo navedenih uporabnikov (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 51).
- 50 Po drugi strani pa bi bila lahko z navedeno odredbo kršena svoboda obveščanja, saj obstaja nevarnost, da ta sistem ne bi dovolj dobro razločeval nezakonitih vsebin od zakonitih, tako da bi njegova vzpostavitev lahko onemogočila prenašanje zakonitih vsebin. Ni namreč sporno, da je odgovor na vprašanje, ali je prenos zakonit, odvisen tudi od zakonskih omejitev avtorske pravice, ki se od države članice do države članice razlikujejo. Poleg tega so lahko nekatera dela v nekaterih članicah v prosti uporabi ali pa so jih zadevni avtorji neodplačno dali na razpolago v splet (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 52).
- 51 Zato je treba ugotoviti, da zadevno nacionalno sodišče s sprejetjem odredbe, s katero je bila ponudniku storitev gostovanja naložena vzpostavitev spornega sistema za filtriranje, ni spoštovalo zahteve, da je treba zagotoviti pravično ravnotežje med pravico intelektualne lastnine na eni strani in varstvom svobode gospodarske pobude, pravico do varstva osebnih podatkov ter svobodo sprejemanja in širjenja vesti na drugi strani (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo *Scarlet Extended*, točka 53).
- 52 Glede na navedeno je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba direktive 2000/31, 2001/29 in 2004/48, razlagane ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, razlagati tako, da nasprotujejo temu, da se ponudniku storitev gostovanja odredi vzpostavitev spornega sistema filtriranja.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je

Sodišče (tretji senat)

razsodilo:

Direktive:

- 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju);
- 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi in
- 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine,

razlagane ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, je treba razlagati tako, da nasprotujejo temu, da nacionalno sodišče ponudniku storitev gostovanja odredi vzpostavitev sistema filtriranja:

- informacij, ki so jih uporabniki teh storitev shranili v njegovih strežnikih;
- ki se uporabi brez razlikovanja za vse njegove uporabnike;
- preventivno;
- na njegove izključne stroške in
- časovno neomejeno,

s katerim je mogoče opredeliti elektronske datoteke, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice intelektualne lastnine, zato da bi se onemogočilo dajanje navedenih del na voljo javnosti, kar pomeni kršitev avtorske pravice.

Podpisi